

«Vegnir pli vegl en ina rait locala» - in project per vischnancas

Promoziun da la sanadad contribuescha da mantegnair la sanadad e la qualidad da viver dad umans pli vegls. Spezialmain effizientas èn mesira che la vischnanca elavura e realisescha da maniera participativa cun ils umans pli vegls. Raits socialas che funcziuneschan bain en las vischnancas èn qua da gronda impurtanza. Bliers umans pli vegls han il basegn da s'inscuntrar cun auters umans, da sa gidar vicendaivlamain e da viver muments da cuminanza. Curs, agid da buna vischnanza, maisas da mezdi èn exempels per purschidas che gidan a correspunder a quests basegns e dad augmentar la qualidad da viver.

Essas Vus interessads da stgaffir u da schlargiar raits socialas en Vossa vischnanca? As participai al project "Vegnir pli vegl en ina rait locala". Vischnancas grischunas vegnan sustegnidas tar quest project da l'Uffizi da sanadad enfin la fin dal 2024. Vischnancas pli pitschnas san realisar il project en cuminanzas.

En il [film curt](#) survegnis Vus in'invista en la realisaziun dal project en trais vischnancas.

Tge finamiras duain vegnir cuntanschidas?

- Purschidas existentas vegnan coordinadas e rendidas pli enconuschentas.
- Largias en la paletta da purschidas vegnan eruidas e serradas.
- Cooperaziun e participaziun vegnan pussibilitadas cun integrar da maniera activa umans pli vegls en la realisaziun.

Co profita la vischnanca da fermas raits socialas?

La realisaziun ed il schlargiament da raits socialas creeschon cundiziuns da basa persistentas che sustegnan l'autonomia e l'atgna responsabladad tar la populaziun pli veglia e che diminueschan la solitariadad. Il dumber dad onns da vita sauns vegn influenzà da maniera positiva. Las resursas preziasas dals umans pli vegls vegnan activadas e daventan uschia accessiblas a la vischnanca. Quai ha sco consequenza che la vischnanca daventa in lieu da domicil attractiv e quai gida era a spargnar custs.

Co va la realisaziun?

La realisaziun locala en la vischnanca succeda en quatter fasas e vegn sustegnida d'ina direcziun da project externa. L'Uffizi da sanadad intermediatescha per quest scopo ina persuna spezialisada adattada da la Pro Senectute GR u d'in'otra organisaziun spezialisada. La durada dal project sa variar en las vischnancas, ideala è ina durada dad in onn e mez.

Preparaziun

- Cunvegna tranter la vischnanca ed il chantun
- Nominaziun da la direcziun da project locala

Installaziun

- Sclerir las rollas, incumbensas, responsabladads
- Furmar ina gruppa directiva locala
- Concept curt: finamiras, terms impurtants, preventiv, structura dal project
- Realisar ina emprima survista

Realisaziun

- Workshop cun acturs dal sector da vegliadetgna
- Lavuratori da l'avegnir public
- Realisaziun dad ideas dal project
- Conferenza da resultats/ martgà

Stabilisaziun

- Stgaffir structuras obligantas (document da stabilisaziun)
- Segirar las ideas dal project realisas
- En cas da basegn: occurrenz regularas

Tge sustegn survegn la vischnanca?

- Accompagnament dal project (max. 20 dis da cussegliazion), che sustegna la realisaziun dal project en vischnanca e moderescha las occurrenz.
- Instruments e metodos per cuntanscher las finamiras.
- Ina contribuziun finanziala da max. 10'000 CHF per realisar il project. La contribuziun po vegnir utilisada per custs materials e custs da personal.
- Coordinaziun e garanzia da qualitat sin nivel chantunal.

Tge premissas sto la vischnanca ademplir?

- Voluntad politica da realisar il project “Vegnir pli vegl en ina rait locala” en la vischnanca.
- In commember da l'executiva (p.ex. la persuna incumbensada per la promoziun da sanadad e prevenziun) fa part a la gruppa directiva.
- La vischnanca procura per ina direcziun adattada dal project (recumandaziun 5 - 10 pertschient) e lubescha las resursas finanzialas necessarias.

Custs per las vischnancas

Per la vischnanca resultan custs da personal spezialmain per la direcziun dal project e per material per la realisaziun. L'uffizi da sanadad surpiglia max. 10'000 CHF. La suandanta survista dat indicaziuns davart las expensas ch'èn da spetgar.

Direcziun da project locala	5 – 10 pertschient da plazzas
Diarias per sedutas (p.ex. persuna en uffizi d'onur en la gruppa directiva)	3 – 4 sedutas
Occurrenz (workshop cun ils acturs, occurrenza da participaziun, occurrenza finala): alimentaziun, materialias, localitad, euv.	ca. 4'000 CHF
Realisaziun dad ideas dal project tras gruppas da lavur	ca. 3'000 CHF

Co po ina vischnanca sa participar al project?

Vus pudais entschaiver cun in temp preliminar da ca. 6 mais. La documentaziun chattais Vus sin: www.bischofit.ch/lokal-vernetzt (tudestg)

Contactai nus, nus preschentain gugent al lieu il project “Vegnir pli vegl en ina rait locala” e las cundiziuns da rom per ina participaziun. La direcziun da project locala e l'accompagnament extern dal project vegnan nominads comunablamain. Ina cuvegna reglescha la collavuraziun.

Voss contacts

Valeria Ciocco, Coordinatura dal program Promoziun da la sanadad, +41 81 257 64 10, Valeria.Ciocco@san.gr.ch
 Petra Fretz, Manadra dal project Promoziun da la sanadad en la vegliadetgna, +41 81 257 25 76, Petra.Fretz@san.gr.ch

Funtauna «vegnir pli vegl en ina rait locala»: Prevenziun e promoziun da la sanadad dal chantun Turitg en collavuraziun cun RADIX. 2022